

Kraftskatteutvalgets forslag er et hinder økt kraftproduksjon

Kraftfylkas medlemmer er vertskap for mesteparten av norsk kraftproduksjon. Medlemmene i Kraftfylka er mottagere av 0,2 øre/kWh i naturressursskatt og 2,1 TWh konsesjonskraft. Inntektene er svært viktig for regional og nasjonal verdiskapning.

Bedre lønnsomhet ved å endre grunnrenteskatten

Vi er kritiske til rapporten fra kraftskatteutvalget. Rapporten er ikke i tråd med stortingsmeldingen «Kraft til endring» fra 2016, som beskrev behovet for vedlikehold av eksisterende kraftverk og potensialet for opprustninger og utvidelser. Opprustning og utvidelse vil kreve store investeringer framover.

Kraftfylka ønsker, i likhet med kraftprodusentenes organisasjon Energi Norge, en bedring av lønnsomheten for kraftselskapene, samtidig som den lokale og regionale verdiskapningen ivaretas. Fylkeskommunene er opptatt av fornybar kraftproduksjon som en viktig bidragsyter til en grønn omstilling i samfunnet. Derfor må det legges til rette for bedre utnyttelse av vannkraftverk der det er mulig. Den største utfordringen er at grunnrenteskatten i dag er innrettet på en måte som gjør at det ikke bare er superprofitt som blir beskattet. Derfor er det behov for en høyere friintektsrente som vil skjerme normalavkastningen bedre.

Fjerning av konsesjonskraft reduserer viljen til ny kraftproduksjon

Utvalget foreslår å fjerne godt etablerte lokale og regionale kompensasjonsordninger. Dersom utvalgets forslag blir gjennomført vil det redusere viljen til å stille naturen til disposisjon.

Utvalget vil avvikle konsesjonskraft- og avgifter fordi disse ordningene angivelig rammer investeringene. Forslaget vil ha svært begrenset effekt fordi det blir lite ny konsesjonskraft med nye kraftprosjekter. Verken nye småkraftverk eller oppgradering av turbiner for mer effektiv produksjon gir ny konsesjonskraft. En ren utvidelse kan gi noe ny konsesjonskraft, men det vil samtidig øke uttaksprisen som kommuner og fylkeskommuner må betale for å motta kraften. Derfor er det et svært lite treffsikkert tiltak. Konsesjonskraft har også en god omfordelende effekt i regionene. Siden konsesjonskraftmengden utover alminnelig forbruk går til fylkeskommunene får alle innbyggerne i kraftregionene et tilskudd til næringsutvikling.

En avvikling av retten til konsesjonskraft etter eksisterende konsesjoner kan være i strid med forbudet mot tilbakevirkende lover i Grunnloven § 97. I kraftskatteutvalgets mandat sto det

at det kunne vurderes *forbedringer* av konsesjonskraftordningene, ikke full avvikling. Et samlet Storting gikk imot en slik avvikling så sent som i 2017.

Naturressursskatt som kompensasjon virker sterkt sentraliserende

En økning av naturressursskatten som alternativ til konsesjonskraften vil løsrive kompensasjonen fra naturinngrepene, og gi staten full kontroll over hvordan kraftinntektene fordeles. En beregning Thema har gjort for Kraftfylka viser at forslaget vil føre til at ca. 20 % av fylkeskommunenes kraftinntekter vil bli omfordelt til Oslo-området fra områder som stiller naturen til disposisjon for kraftproduksjon. Vi mener at kompensasjonen for naturinngrepene må gå direkte fra kraftprodusentene til fylkeskommunene, ikke via statens omfordeling gjennom inntektsutjevningen.

Skal vi få til et grønt skifte er vi helt avhengige av lokal og regional oppslutning rundt kraftprosjekter. Innbyggerne vil ikke akseptere naturinngrep uten at en andel av verdiene ligger igjen, og blir forvaltet, lokalt og regionalt.

Oppsummert mener vi:

- *Fjerning av konsesjonskraft er et lite målrettet tiltak for å bedre investeringsevnen i vannkraft.*
- *Bortfall av konsesjonskraft skaper stor usikkerhet omkring kommuner og fylkeskommuners midler til næringsutvikling.*
- *Regelverket for konsesjonskraft kan gjennomgås med tanke på forenkling.*
- *Friinntektsrenten på grunnrenteskatt må økes. Da blir det lettere å gjennomføre investeringer for fremtidsrettede oppgraderinger og utvidelser.*
- *Naturressursskatten må indeksjusteres for perioden 1997-2019 og framover.*
- *Naturressursskatten må gjøres teknologinøytral, slik at også ny produksjon som vind og småkraft blir berørt.*

Kontakt:

Niklas Kalvø Tessem

Daglig leder

Tel: 91571046

E-post: niklas@kraftfylka.no